

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Wien V., Margaretenplatz 7

Rokopisi se naj pošljajo na naslov:
Zinkovský Josip, Wien
V., Margaretenplatz 7.

List

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrtletno: K 5000.—

Za Jugoslavijo
četrtletno: 25 Din.

Posamezna številka 700 kron.

Leto III.

Dunaj, 4. aprila 1923.

Št. 14.

Koroški deželni zbor.

Pri razgovoru o stroških in dohodkih za Koroško, toraj pri proračunski debati, je povzel tudi besedo slov. poslanec, župnik Poljanec. Njegov govor je imel sledečo vsebino: Tedaj, ko je kor. dež. zbor izrekel svoje simpatije za Nemce v Porurju, sem glasoval za to in sicer radi tega, ker tam trpi delavno katoliško ljudstvo in ker se kot zastopnik kor. Slovencev zavedam, kako hudo je to, ako se narodu jemljejo njegove pravice. Nemški poslanci v kor. deželnem zboru naj vsaj enkrat spoznajo — to jim naj povejo Nemci iz Porurja — kako bolijo kor. Slovence krivice, ki se jim gode, naj jim dajo njih pravice in se naj vsaj enkrat začnejo zavedati, da se vsako narodno zatiranje prejkoslej maščuje. A Nemci tega ne boste spoznali, kako se je delalo zdaj pri ljudskem štetju. Naravnost vnebovpijoče in škandalozne krivice se nam poročajo iz vseh krajev slovenske Koroške. Števne komisarije v Selah in na Bistrici v Rožu je n. pr. celovski okrajni glavar kar odstavil, četudi jih je prej potrdil.

Isto se je zgodilo drugod. Gotovo so bili odstavljani radi tega, ker ne bi šteli po navodilih Heimatdiensta. Sedanje ljudsko štetje v slovenskih krajih sploh ni uradno nepristransko dejanje, ampak navadna politična nemškotarska agitacija in propaganda za Alldeutschland. Deželni vladi in še drugim gospodom bomo itak predložili vse krivice. Za danes izjavljam, da rezultatov tega ljudskega štetja ne priznamo. G. poslanec se bridko pritožuje o nasilju nasprotnikov. Cele kompanije orgošovcev prihrume na njegove shode in mu hočejo zabraniti njegovo zborovalno delovanje ter ga ugnati. Slučaji: Šmarjeta v Rožu in Slovenji Plajberg. Ostra in upravičena je bila pritožba čez žendarmerijo. Ako se kje v gostilni prepirajo fantje, so naenkrat na mestu, ako pa je kje nevarnost, da se preliva kri, pa so doma. Saj se je treba naspati, ker sva z orožnikom sinoči pijana bila in šipe pobijala. Znano je iz pliberške okolice, da je orožništvo samo prigovarjalo ljudem naj protestirajo proti igram, da jih potem prepove okrajno glavarstvo. Glede proračuna se g. poslanec hudo pritožuje, da se slovenske kraje zanemarja. Škandalozno slabo cesto in zvezo ima n. pr. Žvabek, in tukaj ter drugod se ničesar ne ukrene, četudi sem že tolikrat dregal in zahteval. Krasne njive in travniki v Štebnu v Podjuni in v okolici so v nevarnosti, da jih ob nalivu globaški planinski potok zasuje. Nič se ne zgodi. Pred plebiscitom ste nam vse obljubovali. Glede šol navaja g. poslanec že znane želje in upravičene pritožbe. Prečita dunajski časnik „Reichspost“, ki dne 7./III. 1923 prinaša originalno pismo slov. učenca Martinčiča v strašni, razmrcvarjeni nemščini. Število analfabetov, ljudi, ki neznajo ne brati in ne pisati, na Koroškem narasča, prišli smo na 12%, to je sad naših šol, ktere Nemci tako hvalite in za ktere izdamo 35 milijard. Od naših šol nima ljudstvo in nimamo Slovenci ničesar. Ničesar tudi nimamo od kmetijskih šol na Koroškem. V njih se kmečki fantje nauče malo, pristransko se vzgajajo za bauernbund, obiskujejo njegove shode in napravljajo v šolah plesne veselice. Slučaj: Volšberk. Za take neumnosti naš kmet nima denarja. Potovalni učitelji deželne kmetijske družbe oz. sveta ne razumejo našega je-

zika. Ni se čuditi, ako kmečka organizacija in podružnice propadajo. Saj nikogar ni, da bi podučeval in vzbujal naše ljudstvo za napredek v kmetijstvu. G. Podgorc in jaz nisva za to poklicana: to je dolžnost kmetijske družbe. Težko bodo naše slov. občine zmogle velikanske stroške za bolnišnice, ki bodo odzday zahtevale od občin za njihove bolnike veliko večje prispevke.

Gospodje! Končam z izjavo, da glasujeva z g. Krajerjem proti proračunu in novim davkom. H koncu pa še prihiem in konstatiram, da se je v koroškem dež. zboru zvršila v nekem oziru vesela sprememba. G. Gaternik je včeraj govoril tako lepo o potrebi krščanske vzgoje v šolah, da se mi je zdelo, da slišim govoriti našega škofa. G. Šumi je govoril danes o tem, da bode treba upeljati v celovške bolnišnice usmiljene sestre za strežnice, ker pridejo ceneje in so bolj poštene. Toraj to sta storila dva moža, ki sta v dež. zboru zastopnika stranke starih plesnivih liberalcev. Upam, da se bodo že pred volitvami spreobrnila tudi g. socialisti. Ironičen in satiričen konec poslančevega govora je povzročil v celi zbornici velikansko ploskanje in smeh.

Dan navrh, 23. marca, je g. poslanec se toplo zavzel za popravo kamenjskega mosta, ki je res zelo slab, in za kmete iz Šmarjete v Rožu, Galicije, Mohlič, Kamena in Goreče vasi, ki so vsled regulacije Drave zgubili veliko sveta. Sicer so jim svoj čas, 1895 l. obljubili, da se jim povrne škoda, zdaj pa jim dravska gospoda dela težkoče, jim brani celo pasti in steljo grabiti. Do drv pa itak nimajo nobenih pravic, četudi nimajo drugod gozdov, da bi si jih napravili.

Izobraževalni tečaj v Št. Jakobu v Rožu.

V nedeljo dne 8. aprila 1923 od 9.—12. ure:
1. Otvoritveni nagovor. 2. O združništvu.
Od 3.—6. ure: 3. Pomen organizacij našega ženstva. 4. Orlovske misli. 5. O vzgoji značajev.

V ponedeljek dne 9. aprila 1923 od 8.—12. ure:
6. Katolicizem in njega moč. 7. Poselsko vprašanje. Od 2.—5. ure: 8. O zdravju. 9. Naše izobraževalne organizacije in naši ideali.

Slovenska krščansko-socialna Zveza za Koroško vabi na tečaj vse Slovence Roža, občin ob Dravi in okolico Vrbskega jezera. Vabi tudi naše dijake in inteligenco sploh, da se v svrhu debate tečaja v čim večjem številu udeleže. Kot govorniki nastopijo: Č. g. mons. Podgorc, dr. Petek, č. gg. Sekol, Starc. Košir, visokošolec Tischler in morda še drugi.

Odbor S. K. S. Z.

Zavarovalna društva.

Staro zavarovanje nikakor ne zadostuje več, četudi so gospodarji lani povišali zavarovalne svote. Medtem je vrednost krone tako padla, da takšno zavarovanje nima več nobenega pomena. Treba pa je misliti na nesrečo: zažge ti zloben človek, tam nepredvidni ljudje, tam lahko udari strela. Gorje gospodarju, ki

bi zdaj pogorel, ko ni nikakor poskrbljeno. Ali naj se zviša zavarovalna svota na stotine milijonov, ki jih stane zidanje, ako se mora vse kupiti? Lahko, a pri tem bi plačevali tolike premije, da bi gospodar moral reči, da pri zavarovanju pogoreva! Zavarovalni zavodi imajo silno velike režije, imajo dostikrat zelo slabe zavarovance; pred vojno so jih dosti imeli, pri katerih se nisi mogel zanesti, da ne bo zažgal sam. V teh razmerah so naši sosedi Nemci začeli ustanavljati povsod zavarovalna društva, v katerih se naj v slučaju nesreče pomaga pogorelcu z lesom, voznjo, delom, krmo in sploh z vsem kar potrebuje. Tako je s pomočjo sosedov vsakomur mogoče takoj lotiti se gradbe in popraviti hišo. Koder so večje vasi ali trgi, je stvar nekoliko bolj nevarna, zato pravijo strokovnjaki, naj se tam ljudje vsaj za 20% škode zavarujejo pri zavarovalnem zavodu, ker društvo ne bi zmoglo vsega, če pogori cela vas. Koder pa stojo hiše posamno, tam lahko društvo prevzame vso škodo. Ko začne taka zadruga delovati, se izprva nekaj vplačuje. To se vloži v zlatih dolžnih listih hipotečne banke, da bo vsigdar pri rokah nekaj gotovine. Slovenci, tudi tu že zaostajamo in treba reči, da ne gre čakati večje nesreče! Pri zavarovalnem društvu se ne moremo zavarovati za polno vrednost, kje hoče pogorelec dobiti v slučaju nesreče stotine milijonov? Nikjer jih ne bo dobil, moral bo zemljišče prodajati in iti po svetu. Svoje ljudi na to nujno stvar opozarjamo. Kmetje, preudarite sami, zgovorite se med seboj in potem prosite politično društvo, da vam pošlje govornika, ki prinese pravila in se zadruga ustanovi.

Društvo se tako misli, da vsi zavarujejo poslopje, krmo in žito le, kdor to izrečno želi. Cenilci cenijo vrednost stavbe in za 100 zlatih kron vrednosti pristopi lastnik z enim deležem in jamči z enim, tako jamstvo raste z velikostjo in vrednostjo poslopja. Na malega posestnika, kojega poslopje bi bilo vredno poldrug milijon, bi prišel en delež bremena. Vzemimo slučaj, da je kedo zavarovan za vrednost 150 milijonov, to je z 10 deleži in vseh članov bi bilo 50 z 1000 deleži. Ko nastane škoda za 500 milijonov, bo moral posestnik, ki je zavarovan z enim deležem, pomagati z vrednostjo 500.000 kron, ako ima kedo 10 deležev, bi moral pomoči z vrednostjo 5 milijonov. Le-to breme pa posestnika ne zadene prehudo, ker lahko da lesa, ali vozi, ali pošlje človeka, ki pomaga delati, tako da gotovine ne bo preveč treba. Na vsak način je tako zavarovanje vtoliko ceneje kakor katerokoli drugo, ker nima nobenih uradnikov. Kar pa je posebne vrednosti: tako društvo bo vzbudilo v naših ljudeh zavest, da eden drugega potrebuje, da smo vsi kmečki stan, da smo eden drugemu pomoči dolžni.

SVETOVNA POLITIKA

Avstrija.

Koroški deželni zbor je sprejel v pretečenemu zasedanju nebroj zakonov. Za povzdigo živinoreje je določil 30 milijonov in za pozidavo Kabonovega posestva pri Vovbrah 32 milijonov. Sprejele so se razne spremembe v določbah o regulaciji Drave: ustanovi se poseben fond, v katerega vplačujejo dežela, intesenti in država. Pri sprejemu ribolovske

karte se vplača posebna pristojbina. Mezdn davek se je povišal 21kratno. Lovska karta bo stala 4 zlate krone za izvršitev občinskega lova določenih strokovnjakov in 2 zlati kroni za poklicne lovske paznike. Razen tega se je spremenil šolsko nadzorstveni zakon, zakon o varstvu planin in o pospeševanju planšarstva, o varstvu čebeloreje in o donosu občin k vzdrževanju bolnic. Kar se tiče davkov, so gospodje poslanci zelo pridni ali kadar se gre za naše pravice, imajo gluha ušesa.

Kaucler dr. Seipel v Milanu. Dne 29. marca se je pripeljal dr. Seipel v Milan in se sestal z Mussolinijem, s katerim se je dolgo pogovarjal o vseh gospodarskih in političnih vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Obenem se je zahvalil za italijansko pomoč in izrazil željo, da bi Italija tudi nadalje pomagala Avstriji ter želi skorajšnjo zaključitev sedanjih trgovskih dogovorov in vspostavitve tesnejših stikov. Mussolini je povzljno odgovoril, vendar mora gledati Avstrija predvsem na to, da ohrani mir. Potem se je odpeljal v Rim, ker je bil sprejet tudi po ital. kralju in papežu. — Zastopniki ameriške veleindustrije so došli na Dunaj, da študirajo tukajšnje gospodarske razmere in najdejo pota za vspostavitve trgovskih odnosov.

Štajerski Stinnes. V preteklih dneh se je vršil tukaj občni zbor Zveze industrijalcev, na katerem je bil izvoljen v odbor tudi dr. Viktor Wutte s pomočjo štajerske sekcije. Wutte je mali Stinnes, ki obvlada celo Štajersko in Koroško in je velik prijatelj hakenkreuzlerjev ter financira štajerske in koroške Orgeše. Po izvolitvi bo njegov itak že velik vpliv še dosti večji.

Jugoslavija

Po volitvah je položaj skrajno nejasen in se prosoja zelo pesimistično. Ali se obnovi radikalno-demokratska koalicija in ustava ostane nespremenjena, ali se doseže sporazum med radikali in Radičem, ali pa stvorijo radikali s pomočjo manjših skupin radikalno vlado. Stranke, ki bodo nastopale v parlamentu, iščejo medsebojne stike in zaveznike. Predvsem so se zvezale Radičeva stranka, slovenska ljudska, in muslimanska, ki so za avtonomijo in revizijo ustave. Tudi Pašič tipa okrog večjih strank.

Radičevo zborovanje 25. marca. Radič je pozval vse svoje poslance na zborovanje v Zagreb, na katerem se je imelo izreči kako in kaj. Glavni referat je imel Radič, ki je končno priznal jugoslov. državo, priznal tudi sedanje meje kot najugodnejše s stališča hrvatskega, evropskega in svetovnega. Vsaka, posebno nasilna izprememba današnjih mednarodnih mej bi izvala take spopade in zahteve od nekih sosedov, da bi to takoj ogrožalo evropski in svetovni mir. S Srbi se bomo prepirali a ne cepili. Beogradski krogi ne smatrajo njegovih izjav in resolucij za resne. Od hrvatske republike ne odneha.

Dr. Karel Verstovšek je umrl 27. marca v Mariboru. V Avstriji je bil deželno- in državnozbornski poslanec, po prevratu voditelj štajerskega narodnega sveta in v narodni vladi poverjenik za prosveto. Kot voditelj narodnega sveta je na lastno odgovornost imenoval Majstra generalom, rešil tako Jugoslaviji vse slovensko ozemlje od Maribora do Špilja. P. v m.

Italija. Znano je, da je Italija zelo siromašna država in je lezla vedno bolj in bolj v dolgove. Da spravi državno gospodarstvo zopet v ravnotežje, je začela Mussolinieva vlada štediti povsod: dala je vse železnice privatnikom v najem, zaprla mnogo nepotrebnih uradov, odpustila mnogo uradnikov, odstavila več glavnih ravnateljev v ministrstvu in zadnji čas stavila celo 16 generalov na razpoloženje. — S svojimi manjšinami pa nič lepše ne postopa kot mačeha Avstrija z nami. Sedaj je upeljala tudi v slov. pokrajinah davek na javne napise. Najmanjši davek znaša 100 lir. Napisi v tujem jeziku (jugoslovanskem) se obdačijo 4kratno, čeravno so Jugoslovani ravnatako enakopravni državljani kot Italijani. Razumljivo je, da to Slovence hudo boli. — Pri Trstu je prišlo do bojev med fašisti in kmeti, pri katerem je bilo na obeh straneh več mrtvih in ranjenih. Italijanski fašisti so še dosti okrutnejši od naših orgešov.

Madžari se še vedno ne morejo spoprijazniti z novim položajem. Mesto da bi živeli s svojimi sosedi v prijateljstvu, vpadajo v jugoslovansko ozemlje in vršijo propagando proti Jugoslaviji, in ne morejo se ločiti tudi od Slovaške, kjer imajo razpredeno tudi močno propagando proti Češkoslovaški. Ravnotako ne puste Sedmograške pri miru; vse to sosednjim državam ne ugaja in tako ne pride do tesnejših stikov. Ali tudi v državi sami ni miru. Ko je po preiskavi neke hiše v Kečkemetu odšla komisija antantnih oficirjev, je vrzel nekdo kamen v avto in razbil šipo. Zadnje dni so izbruhnili težki neredi, v Budimpešti pa generalna stavka. Prebivalci obmejnih krajev v Baraniji so naprosili Jugosl., da ponovno zasede to pokrajino. Sedaj išče Bethlen zunanje posojilo in poide v to svrhu v Prago. Angleški časopisi pravijo, da je malo upanja na zunanje posojilo dokler Madžarska svoje taktike napram mali antanti ne spremeni in ne zadosti reparacijam.

Bolgarska. Vlada Stambolijskega je razpustila sedanji državni zbor in razpisala nove volitve, ki se vršijo 22. t. m. Pričakovati je, da bo dobil velikansko večino, ker se mu je ravno sedaj posrečilo znižati reparacije od 2250 milijonov zlatih frankov na 550 milijonov, ki se morajo plačati v 60 letih z 5% obrestmi. Dalje je sklenil z Jugosl. sporazum, doma pa napravil red v svoji stranki. Stambolijski se opira na organizirano kmetsko ljudstvo, na male posestnike in kmetske delavce.

Turška narodna skupščina v Angori se kmalu razide. Sestala se je 23. aprila 1920 brez volitev. Postavila si je pod energičnim vodstvom Kemal-paše za nalogo organizirati odpor proti antanti ter spoditi Grke iz Male Azije. To se ji je v teku treh let popolnoma posrečilo, njen največji uspeh pa bo, če se sklene mir z velesilami, ki obnovi Turčijo na solidnih podlagah. Članov je štela ta skupščina 343, prave opozicije ni bilo. Vsi člani so iz liberalnih veleposestniških, kapitalističnih in inteligenčnih krogov; konservativno krilo tvori 47 mullahov (duhovnikov). Preden se skupščina razide, sklene **volivni zakon**, ki daje vsakemu turškemu državljanu, ki je dovršil 18. leto starosti, volivno pravico brez ozira na narodnost. Ker je kmet popolnoma nepismen, bo tudi nova zbornica imela značaj inteligenčnega liberalnega zastopstva.

Orientsko vprašanje. Kakor smo že poročali, se je sklicala v Londonu zavezniška konferenca, ki je preresetavala turške protipredloge. Razni predlogi so se odklonili. Zavezniki so sklenili, da se orientska konferenca nadaljuje sredi aprila v Lozani. Turška je že sprejela vabilo, naj odpošlje delegate.

Iz Porurja. Francozi in Belgijci so vpeljali v zasedenem ozemlju svojo režijo na železnicah. V odgovor na to je nemški državni prometni minister izdal naredbo, da nobeden nemški uslužbenec v zasedenem ozemlju ne sme pri tej režiji sodelovati. Ob priliki zasedbe Kruppovih tovarn se je delo ustavilo in zbralo na ulici toliko delavcev, da Francozi niso mogli skozi ter so oddali v mpožico par strellov, vsled česar je 10 mrtvih in okrog 50 ranjenih. Nemci valijo seveda vso krivdo na Francoze ali nemškim poročilom se, kakor med vojno tako tudi sedaj, ne sme verjeti dosti.

Reparacijski načrt ameriških trgovskih zbornic. Mednarodna konferenca trgovskih zbornic v Rimu je dne 27. marca imenovala posebno komisijo, ki naj izdela nov načrt za rešitev reparacijskega vprašanja in pridobi zanj 28.000 trgovskih zbornic v Ameriki.

Neuspeh dolarskega posojila v Nemčiji. Pred kratkim je bilo zaključeno podpisovanje dolarskega posojila v znesku 50 milijonov dolarjev. Rezultat je zelo nepovoljen, ker je bilo podpisanih komaj 60% celega zneska, a še od tega so 50% velike banke prevzele na sebe, tako da je bil odziv privatnikov minimalen.

Fašistovska stranka v Spaniji. Iz Madrida poročajo, da se je v Spaniji osnovala nova stranka, ki je po programu slična italijanski fašistovski organizaciji. Stranka si je na delo nalogo ščititi privatni kapital pred komunisti in odstraniti vse one politike, ki so odgovorni za španski poraz v Maroku. — V Spaniji se je začela sedaj tudi volilna propaganda. Volitve vodi liberalna stranka proti konservativni, ka-

tero dolže, da je zakrivila poraz v Maroku in desorganizirala finance.

Rumunsko novo ustavo je tudi senat sprejel. Min. pred. Bratianu se je v svojem zaključnem govoru zbornic zahvalil za njeno rodoljubno delovanje.

DOMAČE NOVICE

Češki protest proti ljudskemu štetju. Češkolovaški narodni svet na Dunaju je izročil avstrijskemu kanclerju dr. Seiplu memorandum, v katerem odločno protestira proti metodam, po katerih so postopale avstrijske oblasti pri zadnjem ljudskem štetju. Narodni svet zahteva energično, da se ljudsko štetje v vseh krajih, kjer stanujejo Čehi, znova izvede, in sicer s sodelovanjem zastopnikov češkega narodnega sveta.

Birma. Knezoškoj krški bo birmal 8. aprila na Peravi, 10. na Brdu, 15. v Slov. Šmihelu, 16. v Št. Lipšu pri Reineku, 17. v Pokrčah, 18. v Grabštanju, 19. v Kotmari vasi, 12. maja v Podgorjah, 13. v Št. Jakobu v Rožu.

Suho Blato pri Velikovcu. Med vojno je kupila vnovčevalnica za živino tukajšnjo Karbonovo posestvo z tistim denarjem, ki so ga posili vzeli kmetom iz žepov s svojo „Zwangswirtschaft“ s tem, da je rekvirirala živino po 2—3 K kg in potem prodajala državi po 7—8 K kg ter pri tem delala velikanske dobičke na škodo kmeta. Za časa jugoslovanske uprave je bil upravitelj tega posestva g. ravnatelj Šega; gospodaril je izborno, da je prihranil deželi lep dobiček. Ko so v jeseni 1920 zopet Nemci prevzeli upravo, prosili so g. Šega, da bi še ostal na svojem mestu ali on je ponudbo odklonil. Prišel je nazaj prejšnji ravnatelj Pavlik. In kako se gospodari sedaj? Dežela je morala gospodarstvu doplačevati tedensko od 4—6 milijonov K. Zidali in popravljali so celi dve leti ter napeljali električno silo. Dežela in Šumy sta obupala nad tem gospodarstvom. Ravnatelj Pavlik je bil dalj časa v preiskavi. Ker so pa vsi bolni na boleznih „Mistwirtschaft“ postavili so ga zopet za ravnatelja, posestvo pa so dali v najem. Prišli so najemniki iz Danske. Čeravno so se ponujali najemniki domačini in je tukaj veliko pomanjkanje stanovanj in zemljišč. In naš Šumy vse zato ve. Kot predsednik Heimatdiensta bi se pa saj moral spomniti mogočno razvpite besede „Koroško Korošcem“. Goto vo bi mu bili domačini najemniki vse pre malo „tajč“. Germanizacija bi šla vse prepočasi. Zdaj so torej tukaj deutsch Dänen; ne vemo pa, ali bodo nas učili havžvat, ali deutsch-sprechen. Prosili bi g. Šumyja, da bi dal tudi vse dolgove, kar jih je naredil s svojo Herrenwirtschaft tudi v najem kakšnim Deutsch-Dänen. Potem si bomo takoj prijatelji. Okoliški kmet

Bistrica v Rožu. (Ljudsko štetje.) Naš obč. odbor je imenoval na svoji seji 16. febr. 3 zmožne občane števnim komisarjem. Ker bi ti možje zapisovali pravično in nepristransko, je Heimatdienst pritisnil na okrajnega glavarja Rainerja, da to prepreči. To je okr. glav. tudi storil glasom dopisa, ki smo ga objavili v zadnji številka našega lista. G. Rainerja vprašamo: Ali zapriseženim županom tako malo zaupa? Ali je v njegovih očeh Heimatdienst verodostojnejši? On je vendar vladni organ! Vsled tega postopanja mu povemo, da je izgubil med Slovenci vse zaupanje in simpatije. On je zvest oproda slovenožrcev in bi nas najraje pohrustal za malo južino. Vsaj vemo, da bo ljudsko štetje velikanska laž, in da se bo nas naštelo toliko, kolikor nas pač hočejo imeti na Koroškem, ali ta način presega vendar že vse meje. Koliko nas je, bomo pokazali pri volitvah.

Otož. (Ljudsko štetje.) Naša mala vas spada pod obč. Škofiče in Loga vas. Pa pride obč. tajnik v osebi števnega komisarja tako pijan, da ni mogel več drugega nego piti. O tem gospodu se slišijo sploh čudne reči: Zapisal je baje skoro pri vseh Slovencih: slovenisch, deutsch, arisch. Kako protislovje! G. okr. glav. Rainerju čestitamo k takim števnim komisarjem, ki so gotovo zapisovali po njegovih željah, ter bo lahko mirno prevzel zakonito odgovornost za pravilno štetje.

Kazaze. Pri nas so pri ljudskem štetju zapisali Slovence, ki niti besedice ne znajo nemški, za Nemce. Ker v našem okraju ni niti 2% pravih Nemcev, so morali Slovence zapisati za Nemce, da okraj ne bo imel preveč jugoslovanskega lica. Tukaj vidimo, da stoji naša republika na samih goljufijah in da so pri nas še vedno stare avstrijske metode v veljavi.

Medborovnica. Odkar živimo v blaženi „ungeteilt“ Koroški, so se nas naše oblasti spomnile le vtoliko, da moramo plačevati visoke davke; za vse drugo, kar bi bilo pa nam kmetom koristno in potrebno se pa niti zmenijo ne. Deželna cesta je v tako slabem stanju, da se je prijetneje voziti po najslabšem gozdnem potu, kakor pa skozi naše vasi, po „deželni“ cesti. Imamo v občini precej delavcev, kateri „bašejo“ vsako soboto brezposelno podporo, a da bi ti popravili našo cesto, na to mi še mislino ne; kdo pa bo tudi tako neumen, da bo delal, če so naše oblasti tako pametne in plačujejo „sihte“ tudi za „čičanje“.

Kazaze in okolica. (Zopet pretep vsled nacionalne nestrpnosti.) Kar se drugod na Koroškem več ne dogaja, to se dogaja pri nas. Dne 12. marca je napadel nek železničar na postaji Metlova upokojenega železničarja M. Praprotnika iz Prible vasi, ga zmerjal z najgršimi psokami in končno udaril še dvakrat s palico, da je bil ves v krvi. Kdo torej moti mir in dela sovražstvo? Ali niso to bivši člani Heimatdienstovste garde? Prav dobro jih poznamo.

Djekše. Dne 25. febr. je bilo pri nas zborovanje kmetijske podružnice, na katerem sta govorila živinozdravnik Scheucher in ravnatelj Pawlik. Po končanih izvajanjih je povzel besedo eden navzočih kmetov in obžaloval slab obisk od strani posestnikov ali obenem povdarjal, da so gospodje tega nezanimanja krivi sami. Temu bi se odpomoglo, ako bi se nam dale kmetijske šole s slovenskim učnim jezikom; kmetijska šola v Velikovcu bi morala biti slovenska, ker je namenjena slov. delu Koroške. Tako se morajo fantje naučiti prej tujega jezika, potem šele začnejo s stroko. Pošiljajte na zborovanja govornike, ki znajo naš jezik in udeležencev boste imeli takoj dosti! Nesmisel je poslušati govornike, ki jih ne razumemo. S tem je zadel v sršenovo gnezdo. G. Pawlik je začel praviti, da je zato premalo učiteljev na razpolago, iz Kranjskega jih loviti bi vendar ne bilo priporočljivo (ker bi slovenske kraje poslovenili. Op. ur.). To nam jasno kaže, da jim ni za napredek kmetijstva, ampak samo za germanizacijo.

Marija na Zili. Kar zaporedoma obiskuje — itak že prazne hleve tukajšnjih posestnikov — nesreča. Pd. Petrič na Malem sedlu je moral zaklati kravo, ki jo je kupil par dni poprej v šentlenarski okoliici. Istotako je obiskala nesreča pd. Kaižnka na Velikem sedlu, Paukarja v Poddobravi in Luko na Zili. Najhuje pa je zadelo pd. Wutja v Prošovičah, kateremu je poginil vsled prehlajenja triletni zrebec. Suša, črv, nesreče in povrhu še davčni vijak, in kmet naj bi imel veselje do dela.

Reberca. V naši tovarni najdete lahko vse narodnosti: Slovence, Nemce, Ruse itd. Nekaj je tudi ubežnikov iz Jugoslavije, ki so se zball vojaške sukne. Tukaj se jim ni treba bati vojaščine, zato so pribežali k nam. Pravijo nam cele bajke o tamošnjih razmerah ali končno morajo le priznati, da je tam več svobode kot v republiki Orgešov in Heimatdienstov.

Vilštanj. Po celem slovenskem Koroškem se vršijo igre, predavanja, shodi in se ustanovljajo nova društva. Samo pri nas vse spi. Fantje in dekleta, možje in žene, stopimo na plan. Izberimo si voditelja in ustanovimo si društvo. Če je to kje drugje mogoče, zakaj bi ne bilo tudi pri nas? — Dekle iz gališke fare.

Olšenica. (Požar.) V noči od 11. na 12. t. m. je izbruhnil požar pri pd. Mariču, ki je uničil gospodarsko poslopje in hišo. Škoda je velika. Vzrok požara je neznan.

Blače v Ziljski dolini. (Domače planine.) V dveh slabih urah dospel, dragi bralec, v planino „Na Kozjem“, tam vidiš 3 planinske kočice s potrebnimi hlevi za živino. Ta planinca je obdana od vseh strani z lepim gozdom, na četrti strani pa imaš pred seboj lepo goro Ojstrnik. Odtod prideš v pol ure na planino „Brbuc“; tukaj je več planinskih koč, lansko leto je tu 8 oseb planširalo. Jako krasen je

s te planine razgled po celi slovenski Ziljski dolini, v daljavi opaziš celo Baško jezero. Prijetno je na tej planini tudi radi tega, ker vidiš domačo vas, slišiš iz domače vasi zvonjenje. Tukaj v Brbucu, je rekla ena planšarica plačtelju teh vrstic, ne potrebujemo ure — le poglejte doli na postajo, vlak pride iz Podkloštra — ura je štiri popoldne. S te krasne planine prideš po jako lepi stezi pod Ojstrnikom v dobri uri na planino „Na Vrabcih“, kjer so 3 planinske kočice, in odtod v pol ure v planino „Dolince“. V Dolincah je veliko planinskih koč, lansko leto je planširalo tukaj 20 oseb. Čisto v bližini teče planinski potok, le razgleda v dolino nimaš. Po teh planinah se pase 3 mesce domača živina, tukaj vidiš posebno lepe kobile z žrebeti. Le pridi, dragi bralec enkrat sem v Blače, in podaj se po načrtenu poti na domače planine, prepričaj se boš o njih lepoti in krasoti, občudoval boš tudi gostoljubnost dobrega domačega ljudstva.

Železna Kapla. (Blagoslavljanje zvonov.) Dan veselja in radosti bo za celo župnijo 8. april. Pet novih zvonov bo blagoslovljenih, in sicer tri za farno cerkev in dva k Devici Mariji. Bog naj poplača veliko požrtvovalnost vernikov, kateri so tako radodarno prispevali za nove zvonove, da bomo imeli kar v dveh cerkvah popolno in ubrano zvonjenje!

Kazaze. (Misijon.) Od 28. jan. do 4. febr. je vršil pri nas g. Žužek sv. misijon, katerega smo se mnogoštevilno udeleževali že tudi vsled tega, ker nimamo lastnega duhovnika. Prav krasno je bilo skupno sv. obhajilo fantov. Če bi se le povsod tako lepo obnašali in tudi po naukih sv. vere živeli, bi bili vzor krščanskih mladeničev. Zahvaljujemo se g. Žužku za njegove nauke, katere smo zaprli v srca, g. dekanu Hribarju za zahvalni govor in g. pevodju iz Vogrč za povzdigo pobožnosti s petjem in orgljanjem.

Galicija (Novi zvonovi.) 17. nov. 1916 so vzeli lepi stari zvonovi slovo od nas; največji je tehtal 24 cent. in 14 funtov in je bil leta 1836 v Celovcu vlit. Letos dne 3. febr. smo dobili dva nova, ki tehtata le 352 kg. Imata glasove ais in cis, stari pa ima glas e. Stanejo z voznino vred okoli 5 milijonov kron. — Na pustno nedeljo ju je blagoslovil g. prošt in prelat tinjski dr. Martin Ehrlich ob asistenci šestih gospodov. Pridigoval je g. župnik Jakob Kindlman. Po pridigi pa je Plaznikova Ana dovršeno deklamirala lepo pesem o zvonovih in angelskem češčanju in nato je ojačeni cerkveni pevski zbor zapel „Ave Maria“. — Vsak zvon je imel 2 para botrov in po 12 devic. Največ zaslug pa tudi stroškov za zvonove in slavnost ima g. Jožef Pegrin. Njemu in celemu komiteju kakor tudi vsem darovalcem, botrom, devicam, pevcem in pridnim strelcem, pa tudi prečastiti duhovščini v imenu gališke fare in cerkve izreka iskreno zahvalo gališko cerkveno predstojništvo. Bog plačaj stotero!

Žrelec. Predragi „Koroški Slovenec“! Gotovo te bo zanimalo petje naših zvonov. Povedati ti moramo, da lepo donijo — a še niso plačani. Firma zahteva naknadno ogromne milijone. Pri nabavi zvonov Slovincem še govoriti niso pustili, pač pa smo bili dobri za plačevanje; slovenskega denarja se niso branili. Niti enega slovenskega napisa nam niso privoščili. Ko so blagoslavljali zvonove, smo smeli le od daleč gledati. Seveda sedaj, ko bo treba dolg poravnati, bodemo mi zopet dobri.

Vurberg pri Ptuj. Dragi „Koroški Slovenec“! Tudi mi koroški Slovenci tukaj v Jugoslaviji te vsaki teden željno pričakujemo ter z veseljem prebiramo, ker nam prinašaš novice iz domačih krajev. Imamo svoj klub, kjer se sestajamo vsak teden enkrat ter se prav po domače in prijateljsko zabavamo. Tudi ženimo se pridno. Da bi ne zaostajal drugim, tako si je mislil naš rojak Peter Prajnik ter se podal tja v vinske gorice in zasnubil vrlo gospodično Marico Kolarič. Dne 5. svečana smo obhajali njegovo slovesno poroko, katere se je udeležilo tudi mnogo ženinovih sorodnikov in prijateljev; jako ganljivo je bilo, ko je Marijina družba z zastavo prišla nevesti nasproti in jo spremljala pred altar ter ji po sv. maši zapela krasno slovo. Po poroki je sledila ženitovanjska veselica na nevestinem domu, ki je trajala cela dva dni. Vrli Kolaričevi družini se v imen vseh udeležencev

iskreno zahvaljujemo. Novoporočencema pa želimo obilo sreče v novem stanu ter kličemo na mnoga leta!

Štebenj pri Beljaku. Akoravno tri župnije narazen, sta prišla vendar skupaj in si podala v zakonsko zvesto zvezo roke Rezika Ožgan in Anton Abruč, posestnik Knezove hiše v Št. Jakobu v Rožu. Na pustno nedeljo so vozili nevestino balo, ob kateri priliki so zapregači zahtevali 2 milijona kron. To je malo preveč. Bilo srečno!

Št. Lipš. (Smrt.) Dolgo je nam smrt prizanašala ali sedaj je začela pobirati kar po vrsti. Pobrala je 70 let starega Polašjakovega Lekšaja, ki je dolgo čas bolehal na vodenici. 20. febr. ja zapustil dolino solz Matevž Horejn, pd. Obretan, v 54. letu svoje starosti. Nadvse žalostno pa je zapel zvon Tancerjevi Rozini. Skoro 2 leti je bolehal na jetiki, ki jo je komaj 29 let staro spravila v grob. Kakor je bila v življenju velika prijateljica rožic, tako je bila tudi napačana na rožicah. Pogreb je bil veličasten. Služila je po svetu pri različnih ljudeh ali kljub temu je ostala zvesta svoji veri, zvesta svojemu zatiranemu slovenskemu narodu. Radi tega, draga Rozina, nam ostaneš še v bolj častnem spominu. Na veselo svidenje nad zvezdami!

Kazaze. Dne 7. marca smo spremljali k večnemu počitku pd. Pižovnikovega očeta. Rajni so bili zaveden slovenski gospodar in priden čebelar. N. v m. p.!

Golšovo. Menda še ni dobil „Koroški Slovenec“ poročila z Golšovega in še to pot je žalostna vsebina poročila — smrt. Več dobrih in blagih ženk nam je v zadnjem času pobrala smrt. Tudi Kresovi mamici ni prizanesla, ko se je igrala z njimi celih 3 let. Pred dobrimi 3 leti so oslepeli in tudi noge so jim odpovedale. Pa tudi to borno življenje v postelji ni bilo brez zanimive vsebine. Kakor da bi sijalo v obdajajoči jih temi prijetno solncece, so prepievali domače pesmice in če jim je teh zmanjkalo, so jih tudi sami zložili in jim dali primerno melodijo. Ločila se je od nas ena izmed tistih skritih duš, ki žive v skritih zatših veliko in junško življenje. Dobrim hčerkam naše sožalje!

DRUŠTVENI VESTNIK

„Naš dom“. Marsikdo se bo še spominjal malega lista, ki je pred 20 leti za 1 K vsakih 14 dni prihajal tudi v koroške hiše. Ime mu je bilo „Naš Dom“. Pozneje je list postal glasilo slovenske mladine. V vojski je moral počivati, a lani je nanovo oživel. Izhaja mesečno in prinaša lepe članke. Priporočamo ga mladeničem in dekletom, posebno pa društvom. Ker Korošci za procvit svojih društev tako glasilo nujno rabimo, sezimo po „Našem Domu“. Stane le 10 dinarjev; upravnništvo je v Celju, hotel „Beli vol“.

Bilčovs. Dne 11./III. t. l. se je vršil občni zbor tukajšnjega izobraževalnega društva „Bilka“. Udeležba na zborovanju je bila na vse sijajna, tako, da niti vsi zborovalci niso imeli prostora v dvorani Pomočove gostilne v Bilčovsu. Po otvoritvi je podal g. tajnik Val. Kropivnik svoje poročilo, ki ni obsegalo velikih posebnosti, ker društvo vsled pomanjkanja društvenih prostorov ni moglo nastopati s prireditvami. Ustanovila sta se v minulemu letu 2 odseka: pevski in ženski. Pevci so prav marljivi in požrtvovalni tako v cerkvenem, kako tudi v narodnem petju. Ženski odsek je imel tekom leta 9 sestankov, ki so bili prav dobro obiskani. Članov je štel naše društvo okrog 150. Težave imamo z našo knjižnico, ker razpolagamo s premalim številom: samo 180 jih je. Knjige se prav marljivo prebirajo. Pri volitvi odbora je občni zbor soglasno potrdil stari odbor, nakar je predsednik društva g. Janko Ogris v kratkih besedah pojasnil navzočim pomen in namen društva, kako skuša društvo ta svoj namen doseči in katere dolžnosti imajo člani. Pozval je navzoče, naj se marljivo zanimajo za društvo, da bo isto svoj namen tudi doseglo. Nato je predaval g. župnik Starc o značaju G. govorniku se za njegova izčrpana izvajanja prav pristočno zahvaljujemo. Domači pevski zbor nam je nato zapel še nekaj prav lepih pesmi. Letna članarina znaša 5000 K.

Glinje. Slovenska čitalnica se je obudila k novemu delovanju. V nedeljo dne 18./III. t. l. se je vršil občni zbor v dvorani pri Cingelcu. Po običajnih poročilih se je volil nov odbor in sicer: Valentin Oraž, predsednik; Franc Fric, tajnik; Franc Suklič, knjižničar; Franc Grudner, blagajnik in Šimen Bergman, gospodar. Odborniki so jako srečno izbrani, gotovo bodo ukrenili vse, da se vrne v čitalnico staro življenje in navdušenje. Pogrešali smo na občnem zboru sicer mnogo bivših in zvestih članov Čitalnice, a prepričani smo, da bodo zopet stopili v naše vrste. Veselilo nas pa je, da so se udeležili obč. zbora tudi možje, ki so stali ob zibelj naše čitalnice. Bog jih živi! Po zborovanju je zapel mladi moški pevski zbor prav dovršeno nekaj milih slovenskih pesmi. Led je prebit; mladina, pogumno in ustrajno po začrtani poti.

ČEBELARSKI VESTNIK

Šmihel nad Pliberkom. V nedeljo dne 18. marca se je ustanovila pri nas čebelarska podružnica za Šmihel in okolico. G. Ručigaj iz Grebinja je v poljudnih besedah govoril o pomenu čebelarske organizacije in čebeloreje. Priporočal je nam Hubanovo deteljo, ki se seje v strnišno ajdo in je dobra krma za živino, ko pa začne cveteti, je najboljša paša za čebele. Razkazal nam je tudi panj lastnega izdelka ter sploh priporočal moderne panje. G. Bicel je nam razkazal Žnidaršičev panj z vsemi deli. Društvu, ki ima že okoli 20 članov, predseduje g. Vinko Pečnik. Kdor ima veselje do čebelice, naj se zgleda do 10. aprila pri tukajšnjem čebelarskem društvu.

GOSPODARSKI VESTNIK

Živinoreja na mleko.

Da je živinoreja na mleko v večini naših krajev najmanj dvakrat dobičkanosnejša kakor na meso, smo izračunali že v 1. številu našega lista. Vemo že tudi, da moramo, kjer nimamo dosti dobrih travnikov, sejati lucerno, travo, deteljo, furo za zeleno krmiljenje itd. Da ima lucerna prednost, da nam tudi ob suši ne odpove, je tudi znano.

Redili bomo samo dobre molznice. Ker prodamo mleko in mlečne izdelke z jamčeno kakovostjo dražje, je potrebno, da si pustimo kakovost jamčiti. Kako? Po društvu.

Ustanavljali si toraj bomo mlekonadzorstvena društva za vsako občino. Naloga tega društva bo, da sestavi seznam vseh krav molznic od članov. Vsaka krava dobi svoje ime in se vpiše v rojstnim letom. Vsakih 14 dneh se zmeri mleko od vseh molž dotičnega dneva. Tudi tolišča mleka se doleči s pomočjo takozvanega butirometra. To je mal instrument v obliki toplomera. Društvo nam bo toraj potrdilo pristnost mleka, oziroma mlečnih izdelkov. Prodajo mleka in mlečnih izdelkov prevzame društvo, ker je potrata časa, če gospodinja hodi s par kg sirovega masla ali mleka na trg v oddaljeno mesto, in društvo lahko pošilja rednim odjemalcem mleko in mlečne izdelke po železnici brez spremstva. Toraj se stroški za prevoz zmanjšajo.

Glavni namen mlekonadzorstvenega društva pa bo vzdig mlečnosti krav in tudi število molznic. Društvo naj prireja predavanja o mlekarstvu in siraarstvu. Naj opozarja, da ne bodo člani za klanje prezgodaj prodajali dobre molznice, in posreduje pri nakupovanju dobrih molznic. Posebno skrb mora posvetiti reji bikov. Znano je, da ne zadostuje za presojevanje bika samo zunanost. On vpliva na mlečnost svojih hčer. Toraj moramo imeti bika, ki vpliva dobro na mlečnost svojih hčer. To pa spoznamo še le, ko so njegove hčere že teletile in postale molznice.

Imajo li te v primeri s svojo materjo še po drugem teletu malo mleka, smo skoraj lahko prepričani, da je tega njen oče kriv. V tem slučaju toraj ne smemo več upotrebljaviti bika. Smo se pa li prepričali, da koji bik dobro vpliva na mlečnost svojih potomk, obdržimo si ga do 10 let njenove starosti.

Po drugih državah so si ustvarili mlekonadzorstvena društva že pred 40 leti. Živinorejci pasme Jersey na Angleškem so se zdru-

žili že v 18. stoletju. Da bomo videli, kakšne uspehe imajo, navedem par primerov:

Pasma	Živa teža v kg	Tolišča mleka v odst. v 1 letu	Sirovo maslo: v kg	Mleko v 1 letu
Jersey	370	5,58	148	2300
Zg. inodolska	400	3,7	108,7	2500
Montafonska	510	3,7	125,4	3000
Simerdolska	670	3,7	138	3300
Blond g.	500	3,8	94,6	2200
Pincgavska	550	3,8	94,6	2200
Murodolska	510	4	138	3300

Četrta rubrika nam kaže, koliko sirovega masla bi dalo mleko krave dotične pasme, če bi imela 500 kg žive teže. Kakor vidimo, daje Jersey $1/5$ krat toliko mleka ali skoraj polovico toliko, kolikor same tehtajo, na leto. Na Koroškem imamo dve pasmi in sicer Blond- in pincgavsko pasmo. Za nas pridejo toraj samo te dve pasmi za enkrat v poštev. Delajmo toraj na zboljšanju teh dveh pasem, da dosežemo to mlečnost, ki je navedena na tabeli. Pot, ki pelje do cilja, nam je sedaj jasna. Dobra krma, dobra paša, reja samo mlečnih krav in dobrih bikov, in združenje v mlekonadzorstvena društva.

M. A.

RAZNE VESTI

Brezposelnih smo imeli v Avstriji koncem februarja 169.256. — Kruh se je na Dunaju podražil za 300 K; hleb stane sedaj 6680 K. — Lani je bilo na Dunaju 30.008 smrtnih slučajev, to je 26 več kot porodov. — Lani so presegali v Nemčiji izdatki 7,2 bilijonov mark.

Brzojavni urad v Rimu je pogorel. Škoda znaša 5 milijonov lir. — Jugoslavija je prejela v letu 1922 na račun reparacij iz Nemčije 116.873.235 zlatih mark ali 2785 milijonov dinarjev. — Mussolini je izgnal iz Italije bivšega predsednika „črnogorske vlade“ Plamenaca, ki je vršil tam propagando proti Jugoslaviji. — Jugoslavija obsega 248.987 km² (kvadratnih kilometrov) in ima 12.173.236 prebivalcev. — Svet Društva narodov se sestane 16. t. m. v Ženevi. — Fašistovska zadruga v ladjedelnici v Tržiču, ki šteje 1600 delavcev, je napovedala vsled odpusta 80 delavcev stavko. To je prvi slučaj, da je fašistovska organizacija pričela s stavko. — Na Angleškem je že sedaj 24° (stopinj) R toplote. — V Mariboru je bil obešen čevljar Lichtenwallner, ker je zadavil svojo ženo. — V Avstriji se je vsled štedenja s premogom opustilo več postajališč. Sedaj so izračunali, da stane enkratna ustavitve vlaka 50.000 K. Državni zaklad Zedinjenih držav izkazuje 180 milijonov dolarjev primanjkljaja. Torej tudi v Ameriki delajo z deficitom. — Število brezposelnih je naraslo na Dunaju od 10.—24./II. na 100.677. Vsi skoro dobivajo podporo za brezposelne. — V Kairu je prišlo do spopadov med vojaki in policijo. — Moskovsko revolucionarno sodišče je obsodilo 1 katoliškega duhovnika na smrt, 14 pa na 3—10-letno ječo.

Grška zverinstva v Trakiji. Po poročilih iz zapadne Trakije uganjajo tam Grki nezasišna grozodejstva. V teku enega meseca so pobili okoli 5000 oseb, med njimi tudi mnogo žen in otrok. Druge pa so pregnali in zaplenili njih posestva. Grki delajo slično kot Nemci med vojno v Srbiji. Seveda se tedaj nad temi zverinstvi nikdo ni smel zgražati.

Nemška surovost in francosko človekoljubje. Nemške zdravniške zveze so sklenile, da njihovi člani ne bodo več zdravili bolnikov francoske in belgijske narodnosti. Na to je odgovoril generalni tajnik splošne zveze francoskih zdravnikov, da je sklep nemških zdravnikov izzval v Franciji splošno ogorčenje. Pristavil pa je: „Mi (francoski zdravniki) smo v vojnem času zdravili nemške in francoske bolnike z enako pozornostjo. Nemci naj vedo, da bomo tudi nadalje zdravili Nemce, ki nas bodo klicali na pomoč. Z njimi bomo postopali tako kakor s Francozi, kajti bolečine za nas nimajo meje in francoski zdravniki ne poznajo potnega lista za človeka, ki trpi in kateremu je treba pomoči.“

Za tiskovni sklad so darovali:

Jožef Štraus, Dole 4000; Glinje: Jožef Gorčnik 5000, Š. Bergman 500; Zadolje: Micka

Čemer 4000, Jos. Čemer 2000, Val. Cepic 5000, Val. Flaznik 1000, Loka: Micka Juh 4000; Val Oraš, Kajže 5000; Vesca: Anka Magedin 2000, Jan Breznikar 1000, Ostrovca: Pavl Čemer 3000, Ciril Pegam 5000; Andrej Lajčaher, Ročica 6000; nabrano na političnem shodu v Žvabeku 4. marca 50.400; neimenovan v Vovbrah 3000; Jak. Kindlman, župnik v Št. Vidu v Podj. 100.000; Fran Katnik, župnik 20.000; Julia Močivnik, Dole 7000; Jan Petrič, Brdo pri Šmohorju 1000; Micka Grubelnik, Rožek 2000; Jos. Jesenko, Struga 2000; vesela družba pri Stanglu na Prevaljah 116.000, neimenovani v Št. Lipšu pri Ženeku 40.000; Tomaž Ulbing, župnik v Skočidolu 20.000 K. Albert Rutar, Celje 18 Din. Darovalcem srčna hvala.

Listnica uredništva.

Kovač. Razprava o hosceti ima pomen za filologa. Mogoče se bo dal predelan Mihec objaviti. **Rožan 100.** Vašega dopisa z dne 7. marca nismo prejeli. **Posojilnica v Št. Janžu.** Tiskarna Vaše pošiljatve ni prejela. Pošljite še enkrat nam.

Listnica upravnštva.

Vajncerl-Prevalje. Do 31. decembra 1923 imate plačati 112 Din. **Slavček.** I. G. dolguje 5000 K. **Hauptman, Otok.** List se pošilja: Dole, p. Otok, redno.

Vabilo

na

občni zbor

hran. in pos. v Št. Janžu v Rožu,

ki se bo vršil

v nedeljo dne 8. aprila 1923 ob 3. uri popoldne v gostilni pri Tišlarju po sledečem dnevnem redu:

1. Poročilo načelstva o delovanju v pretečenem letu.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1922.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi uljudno

Odbor.

N. B. Ako ob napovedani uri ne bode za sklepčnost zadostno število zbranih združnikov, se vrši eno uro pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo sklepal brez ozira na udeležbo.

Vabilo

na igro

»Sv. Elizabeta«

ki jo ponovi izobr. društvo za Št. Janž in okolico dne

15. aprila

v gostilni „pri Tišlarju“. ODBOR

Iščem v najem gostilno ali posestvo s poljem v Rožu ali blizu Celovca. Najemnino plačam v denarju ali naturalijah. Ponudbe je pošiljati na upravo lista.

Prodám

30.000 komadov zidne opeke,
1.500 komadov strešne opeke,
14 m³ lesa za strešni stol,
500 kg železnih zaponk

v Svetni vasi.

Ponudbe je pošiljati na: Nedogg, Spengergasse 7. Celovec-Klagenfurt.

Umetni gnoj

prodaja Gospodarska zadruga v Sinči vasi po najnižji ceni.